

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Regele Ferdinand-ut 34. (Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig fogadunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

GYERGYÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . 200 Lei
Félévre . . . 100 Lei
Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETMEÉNYEK DÍJA:

milliméter díjszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora: 25 Lei.

A Magyar Párt intézőbizottságának jelölő gyűlése.

A Magyar Párt gyergyószentmiklósi tagozatának intéző bizottsága a f. hó 13-án tartott gyűlés határozata alapján f. hó 20-án, vasárnap tartotta meg jelölő gyűlését, melyre az egyes tizesek, valamint testületek betérjesztették jelölő jegyzőkönyveiket. A gyűlés lefolyásáról alábbiakban számolhatunk be.

Dr. Gál elnök felhívja a titkárt, olvassa fel az egyes tizesek jegyzőkönyveit és felhívja a választók figyelmét, hogy egyik tizes ne avatkozzék a másik tizes dologába, minthogy a jelölések tizesenként elég körültekintéssel vannak keresztülvitel.

Dr. Mátyás felolvasta a jegyzőkönyveket.

Ezek szerint:

Az I. tizesben Kereső Ignácot és ifj. Selyem Istvánt jelölték.

A II. tizesben Kolumbán Ferencet és Blénesi Mihályt.

A IV. tizesben Dezső Imrét és Portik Jánost.

Az V. tizesben Sólyom Istvánt és Kástal Alajost.

A VI. tizesben Biró Lajost és György F. Józsefet jelölték.

A III. tizes megbízásából Madaras bejelent, hogy a tizes Kari Istvánt és Buslig Gyulát jelölte.

Elnök felteszi a kérdést, van-e valami kifogás a jelölések ellen?

A második tizes jelölése körül egy kis személyes izü nézeteltérés támadt Kádár Vencel és a tizesjelölő gyűlésvezető Kolumbán Ferenc között.

Elnök felhívja az érdekelteket, hogy békésen intézzék el az ügyet, Kádár Vencelt, hogy személyes ügyeit válassza el a közügytől, s ne igyekezzék a magyar érdeket sérteni. Igéri, hogy ezt az ügyet békésen fogja elintézni.

Gyűlés ezt az ügyet leveszi a napirendről.

Dániel Károly felszólalásában kiemeli, hogy a magyar listán csak magyar szerepeljen.

Stengel Károly ipartestületi elnök bejelent, hogy az Ipartestület Csiby Jánost és Schuller Károlyt jelölte;

a kereskedők részéről Zárug Aladár jelenti be Zárug Aladár és Gál János gyógyszerész jelölését.

Elnök felolvassa az Ipartestület beadványát, melyben ajánlja, hogy pártunk kollaboráljon a nemzeti parasztpárttal és hogy ne ragaszkodjunk mereven a társadalmi rétegek beküldéséhez, hanem erre való tekintet nélkül a tanácsba megfelelő embereket küldjünk.

Felvilágosítja az intézőbizottságot, hogy Pácurar ragaszkodott ahhoz, hogy a polgármesterséget engedjük át neki és még egy tagsági helyet.

Az elnöki tanács ezt az ügyet már megtárgyalta és elhatározta, hogy hajlandó feltétel nélkül felvenni a listára egy kormánypártit, de az intézőbizottság önálló lista mellett határozott. Ez elvételást jelentene. Ezért lojalitásból elfogadtuk feltétel nélkül.

Felteszi a kérdést, hogy felvegyünk-e románt, vagy ne?

Gereffly: Ma a Magyar Párt meglazult, a fegyver, a hűséges ragaszkodás szétbomlott, mert a Cămpian és kisgazdapárti és a nemzeti parasztpárt listája mind innen, a Magyar Pártból verbuválja tagjait; legjobb volna, ha a Magyar Párt, mint pártalakulat nem venne részt a választáson, hogy a preztizst megőrizzük és szabadkezett engedne a választóknak. Akkor az Ipartestület beadványa felesleges volna, ha az ülés kimondaná, hogy nem mint párt megyünk bele a választásba; ellenben nem tartja helyes-

nek a kollaborációt annál is inkább, mert a másik pártok amugyis felebezhetők.

Elnök: Nem látom olyan pesszimiztikusnak a helyzetet, mint Gereffly, én elég öntudatosnak tartom népünket arra, hogy önálló listával menjünk a választásba, ha lesznek is olyanok, kik más listával mennek.

A gyűlés elfogadja, hogy önálló listával menjen.

Csiby János az Ipartestület indítványához szólva előadja, hogy az Ipartestület a párt határozatot elfogadja. Kijelenti, hogy a Magyar Párt egységét felrobbantani nem lehet, habár akadnak is, akik a jelen választásnál elkalandoznak.

György Fazakas István úgy látja, hogy párthűségre és pártfegyverre van szükség, de ez nincs meg most, mert az intézőbizottság tagjai közül is sokan már más listán szerepelnek.

Gereffly joggal tette fel a kérdést, mert úgy látja, hogy inognak a választásnál a magyarok; az Ipartestület azonban nem inog, az önállóan áll; karaktertelenség, hogy felvették magukat más listán is mások.

Elnök: Gy. Fazakas sérelmezi, hogy a párt miért nem lép fel erőiesen a megtévedők ellen. Amennyiben panasza van valakinek, panaszát az alapszabályok szerint adja be írásban a párthoz, mert ő egyedül nem teheti azt, hogy

bárkit büntetessen, mert az alapszabályok ezt nem engedik meg. Tehát ne mondjunk bírálótársaink felett és törekedjünk faji öntudatunk magaslatára, de addig legyünk elnézők és megértők, mert a többség mégis csak öntudatos, jó magyar. Addig tehát fájdalmasan megbocsátva megyünk tovább. Kéri az ülést és felszólalókat, hogy merítsenek bizalmat és tartsuk meg önállóságunkat.

Több személyes kérdésben tett felszólalás után elnök javasolja, hogy az elnökség, a tizesgazdák és a jelöltek bizassanak meg a lista összeállításával és annak a járásbíróshoz való letételével.

Kereső Ignác javasolja, hogy a listát az egész intézőbizottság állítsa össze.

Elnök ezt fizikai képtelenségnek jelenti ki.

Az intézőbizottság az elnök javaslatát fogadja el és megbizza az elnököt, hogy a gyűlést a legközelebbi napokban hívja össze.

Novák Béla a jelölteket kéri, hogy a gyűlésen jelenjenek meg.

Elnök ezt azért tartja helyesnek, hogy esetleg önként mondjon le valamelyik jelölt, ha erre szükség lesz.

Gyűlés elnök indítványát elfogadja.

Elnök felkéri a gyűlést, hogy mindenki teljesítse becsületesen a kötelességét, hogy lehetőleg száz százalékos eredményt érjünk el és a faji öntudat vezéreljen mindnyájunkat.

Gyilkostói rovat.

Őskori leletek a Gyilkostónál.

Dr. Csiky villájának építési munkálatai közben olyan érdekes leletre bukkantak, amire már felfigyelt az erdélyi tudományos világ is. Mult vasárnap két neves geológus rándult ki a tóhoz, hogy a nagyérdekeségű őskori leleteket szemtől szembe láthassák. Elragadtatással s a sok millió esztendőnek kijáró illő csodálattal szemlélték a felszínre került érdekesebbnél érdekesebb leleteket s behatóbb tudományos vizsgálat céljából magukkal is vittek néhány darabot.

Bányai Jánoshoz, a kitűnő székelyudvarhelyi geológushoz is eljuttattak néhány darabot, hogy ő is hallassa szavát az egyelőre felbecsülhetetlen tudományos értékű kérdésben.

Az erdélyi sajtó is foglalkozott már az üggyel. Elsőnek a kolozsvári Ellenzék. Érdekes megállapításait alább egész terjedelmében hozzuk:

Szükszavu riport ez. Nem is tudományos, mégis a világ sok tudósa tudomást vesz rövidesen róla. Talán nemsokára az őstörténeti tan és szakkönyvekben „gyilkostói lelet” néven ismerik majd Erdély őskorának páratlan ritka emlékeit, amit most vetett felszínre a véletlen.

A Gyilkostónál páncélos őszállat megkövesült maradványaira bukkantak egy robbantásnál.

A Gyilkostónál, amióta üdülőteleppé nyilvánították, nagyon megélnélt az élet. Egy-másután építik a nyaralókat. Tavasszal indulnak meg az építkezések. Az alapozási munkálatok, a mészégetéshez szükséges köfejtés és sziklarobbanás során nap-nap után megkövesült tengeri eredetű leletek kerültek napvilágra.

Az író figyelmezteti az építész.

A Gyilkostó és környéke a föld középkorának egyik legszebb arcát mutatja, ahol abban az ősi korban 20 Celsius foknál is melegebb tenger mosta az ismeretlen partokat. A korállok és mészállatok milliárdjai építették hatalmas zátonyaikat. Nyilvánvaló tehát, hogy itt a föld

mélye s a sziklák tömege őszállati lenyomatokat, megkövesedett tengeri őslényeket rejteget, melyek a munkások durva csákányai nyomán a tudomány kárára könnyen megsemmisülhetnek. Szerencsére éppen a munkálatok megkezdésekor intelligens művészlelek tartózkodott a tónál és csak ezután derül ki, hogy talán felbecsülhetetlen értékeket mentett meg a föld kőbeirt csodája iránti rajongásával.

T. Imets Béla író a nyár óta készülő regényén dolgozik a tónál s a munkálatok megkezdésekor figyelmeztette Baghy Lajos építész-vállalkozót az esetleges leletekre. Teljesen igazolta őt az eredmény: az óvatosan dolgozó munkások a vállalkozó utmutatása nyomán pár nap múlva szép számú, ép, megkövesedett legyezőcsigát, különböző alakú kagylót, gyönyörű tengeri-csillagot, tengerirózskákat és tuskés állatkat szedtek ki a kövek közül.

Sonkaalaku kő a sárga agyagban.

A nyáron kinn jártunk a Gyilkostónál. A felszínre került apró őskori emlékeket nézegettük egyik délután, amikor izgatottan jött le a penzióba Baghy Lajos építőmester. Kezében sonkaalaku követ hozott s már messziről mondta sugárzó arccal, „most aztán találtam valami érdekeseget”. Elmondotta, hogy a Gyilkostó kifolyásánál 1300 méteres Kiscsárd alatt készülő villa pincéjét ásták a kubikusok. A földalaku- lat egyelőre az 1830. évi hegyecsuzamlásból származó föld és kötőrmelékeket mutatta, mely az említett évben elzárta a patakot és létesítette a Gyilkostót. A lejtős, sziklás hegyoldalon körülbelül 2 méter mélységig az ásás a lecsuszott kötőrmelékeken haladt. Ez alatt széles, régi záporpatakmederben vékonyabb kékes agyagréteg következett. Ujabb egy méteres mélységben sárgás, kemény agyagréteg közül került elő az a különös kőzet.

Őspáncélos.

Imets Béla pár napi száradás után óvatosan eltávolította a kőzetről a külső vastag, bar-

nás, kenyérhéjhoz hasonló többszörös agyagréteg-burkot. Őspáncélos állati testdarabot látott maga előtt. Felcsigázott érdeklődéssel mentünk ki a lelet színhelyére, ahol fokozott figyelem mellett naponként egy-két méteres távolságban, de ugyanabban a mélységben újabb és újabb csodálatosan ép acélkeménységű kövült testrészek kerültek elő a föld mélyéből: páncélos hátak, összeálló farkcsigolyák, öreg ráncokkal borított különös testdarabok első látásra két méteres űs-tengeri állatra mutattak. Laikus szemmel, de annál nagyobb érdeklődéssel nézegettük a messzi évszázadok távoli üzenetét és a meghatottságnak valami különös érzésével töröltük le kezünkről azt a finom port, amihez megszámlálhatatlan évek története tapad. Ez volt a nyáron és azóta állandóan kaptuk a híreket az űs-lényről. Most futott be a végleges jelentés.

Számtalan kisebb-nagyobb darab került elő a szemmel láthatóan ugyanazon állathoz tartozó testrészekből. Teljesen páncéllal borított lény lehetett. Azért is maradhatott ilyen sértetlenül. Majdnem mindegyik darab egyforma külsejű. Két-három milliméter feketésszínben játszó izoláló anyag választja el őket egymástól. A külső réteg csodálatosan szép mintás, táblásan és kockásan erezett, színes sárgás-zöld az egymástól elvált, vagy elszakadt tagok csonkján kristályhoz hasonló bütykök látszanak.

Mit mond a szaktudós?

A gyilkostói lelet összeállításához, az űs-lény rekonstruálásához természetesen szaktudós munkája szükséges. Felkerestük Xantus Jánost, a neves geológust, hogy véleményét kérjük. Leírtuk neki aprólékosan a leletet és a rátalálás körülményeit.

— Addig, amíg nem látom a leletet, természetesen érdemben nem adhatok róla véleményt — mondotta Xantus János. — Az bizonyos, hogy a föld mezzozoikus, vagyis a föld életének középkorából származható tengeri eredetű leletről lehet szó. Apró űstengeri állatkákat, csigát, kagylót, tüskés állatot sokat találtak már Erdélyben, sőt nagyobb teknősbéka maradványok is nem egyszer kerülnek napfényre. A leírásról nem lehet teljes meghatározással megállapítani, hogy tulajdonképpen mi is a lelet. Nincs kizárva azonban, hogy őshüllő és ebben az esetben nagy tudományos értéket képvisel. Erdélyben eddig báró Nopcsa talált Hát-szeg mellett megkövült őshüllő maradványokat. Lehet az is, hogy óriási teknős, de mint mondom, erről véleményt csak alapos vizsgálat után

adhatnék. Addig is nagy érdeklődéssel kísérem a „gyilkostói leletet“, mert a tő környékéről eddig nagyon kevés őskori tudományos értékű leletünk van. (h. b.)

HIREK.

— **Szinészet.** Az első erdélyi női színigazgató, Tamássy Eugénia nem nagy, de jó erőkből szervezett színtársulata vasárnap fejezi be városunkban kétheti működését a Viktoria előadásával. Ámbár a többnyire gyéren látogatott előadások nem tévesztették el hatásukat a színészekre, a közönség általában meg volt elégedve játékuikkal. A nyomasztó, súlyos gazdasági helyzetnek és az általános pénztelenségnek tudható be, hogy a nagyon leszállított helyárak mellett is (a legdrágább jegy 32 lej) a közönség gyéren látogatta az előadásokat. Remélhetőleg a Viktoria vasárnap esti előadása némileg kiegyenlíteni fogja az eddigi anyagi sikertelenséget. Vasárnap délután ifjúsági előadás lesz 10—5 lejes helyárakkal.

— **Jótekonyság-est Gyergyóújfaluban.** F. hó 19-én a központi r. k. iskola tantestülete a szegény gyermekek megsegítésére műsoros táncestélyt rendezett. Bár a nyomor és nélkülözés általános, de a jó szívek ez alkalommal is megmutatták, hogy készséggel szívetnek a szegények támogatására.

Az estélyt Rácz Vince plebános bevezető beszéde nyitotta meg. Különösen kihangsúlyozta, hogy a Szent Erzsébet és Szent Antal szelleme kell, hogy a mai szegénység és gazdagság között az aranyhidat megépítse s így leszünk szegény gazdagok.

Szántó Ádám magyar dalok elneklésével; Duka János, Mánya Gyula r. k. tanítók s Molnár Mancsi a „Ködkirályfi“ színrehozásával; valamint Koszorus József, Szántó Piroksa, János Laci, Bodó Dénes, Egyed Máté és D. Hozó Róza r. k. tanítók „Táncos Feri fogsága“ c. egyfelvonásos vigjáték előadásával oly jókedvre hangolták a közönséget, hogy a mulatságnak a pirkadó hajnal vetett véget.

Az estély tisztajövedelmét a kítűzött célra fordítja a rendezőség. (ó. m.)

— **Halálozás.** Egy reményteljes fiatal életet ragadott magával a halálos kór: Géczy István István nevű fia, a helybeli állami liceum II. osztályának növendéke halt meg f. hó 25-én 14 éves korában. Temetése 26-án délután volt a temető halottasházából.

— **Hamis pénzt csináltak Remetén.** Pénteken reggel kísérték be az ügyészség fogházába Puskás Jenő és Fehér Dávid remetei kovácsokat, akikre rábizonyosodott, hogy hamis százejesekeket készítettek.

Olomból egészen primitív utánzatokat tudtak csak csinálni, amelyek első pillantásra felismerhetőek voltak.

Sokkal ügyesebben hamisítottak valami delnei emberek, akik oly jól sikerült huszlejeseket készítettek, hogy a világ végéig sem jöttek volna rá, ha valaki be nem sugja a csendőröknek a dolgot. A csendőrség éppen munka közben kapta őket s így tagadni se lehetett. Három embert tartóztattak le, akiknél huszonegy darab hamis huszlejest találtak. Őket is az ügyészség fogházába szállították.

— **Móra Ferenc doktorráavatása.** Budapestről jelentik: A budapesti magyar királyi Ferenc József tudományegyetemen december 3-án délelőtt fél 12 órakor avatják Móra Ferencet, a kiváló író és kutató a bölcsészettudományok tiszteletbeli díszdoktorává. Az avatásra névreszóló jegyeket adnak ki.

— **Két magyar orvos előadása Rómában.** Rómából jelentik: Az olasz fül-, orr- és gégeorvosok országos egyesületének ezévi nagygyűlésére Bilanciani tanár, az egyesület elnöke, meghívta Rómába előadás tartására Gyergyay Árpád volt egyetemi tanárt Kolozsvárról és Kelemen György volt kolozsvári egyetemi s. tanárt Budapestről. Gyergyay két évtizede tanulmányozza a fülkürtöt és az orrgaratot és uttorfelfedezései közismertek. Most Rómából a klinikáról rendelkezésére bocsátott betegeken bemutatta az orrgarat és a fülkürt megtekintésének három módját. A kongresszusra egybegyűlt orvosok nagy érdeklődést tanúsítottak a bemutatás iránt, majd felkérték Gyergyayt, hogy a gyűlések befejezése után tartson részükre tanfolyamot, mert szeretnék betanulni a műszereknek Gyergyay által feltalált alkalmazását. Kelemen György olasznyelvű előadásában az embereken és állatokon végzett bonctani és összehasonlító élettani megfigyeléseit ismertette.

— **Borzalmas jégeső Transvaalban.** Londonból érkezett hírek szerint a transvaali Na-boomspruitban rettenetes vihar dühöngött, amelyet katasztrófális jégeső követett. A jégeső elvonulása után a földet 12 hüvelyk magas jégtakaró borította. A jég agyonvert többi közt négyszáz szarvasmarhát, kétezer juhot és harminc apróbb vadat.

A lerombolt udvarház.

(Tekerőpatak községben.)

„Gyászba borult egész Erdély! Alig maradt ház, ahol halottat, vagy rabot ne síráttak volna.“

Gáborfi Andorás főember: Fiaim, Péter és Andorás! Ti a hadi nép közé tartoztok. II-ik Rákóczy György fejedelmünk parancsára, kötelesek vagytok a hadba vonulni! Nem lehet tudni, hogy milyen zavaros idők következnek! Édes anyátok és édes leánytestvéreitek Márta és Margit védelemre szorulnak és ki védelmezheti jobban, mint édesatyjuk?

*

Gáborfi Péter és Andorás Urunknak 1657-ik esztendeje őszén hadi népükkel II. Rákóczy György fejedelem hadi népével Lengyelországban táboroznak. A hadjárat szerencsétlenül végződött. A hadi nép nagyrésze tatárfogságba került.

*

Krim-félsziget egyik tatár faluja határában mint hadifoglyok Gáborfi Péter és Andorás mezei munkán vannak. Péter: Mit nyere fejedelmünk nagyravágásával? Andorás: Hadi népet és valószínűleg országát is elvesztette a szerencsétlen! Péter: Amint hallom, a mi gazdánk nagyszámu hadi néppel és Moldvában összeszedett hadi néppel Gyergyóba betört. A moldvai hadi népet előre küldötte. Azok Ditró és Szárhegy között nagy vereséget szenvedtek. A mi urunk Gyergyó és Csik faluiban nőket rabolt. Hajuknál fogva összekötözve hurcolja ide a sanyaru tatárfogságba.

Andorás: Péter bátyám! Nagyon rossz

sejtelmem van. Ugy sejtem, hogy a folyó 1658-ik esztendő vége itt a tatárfogságban valami nagy szomorúságot hoz reánk! Péter: Andorás öcsém! Sejtelméd, nagyon sajnós, de alighanem teljesül, mert nekem is nagyon rossz előérzetem van és valami rossz fog történni az otthonmaradottakkal!

* *

Beögozi István: Már öt éve, hogy tatárfogságban vagyok. Gáborfi Péter és Andorás falumbeliek és nem tudják, hogy én intézem sorsukat. Gazdám teljes bizalmasa vagyok. Ez nagy szó. Székely testvéreim sorsán sokat tudok segíteni. Gazdám nál levő foglyok nem is panaszkodnak a rossz bánás miatt.

Rám nem ismernek ebben a fertelmes tatár öltözetben. Jó tatárnak neveznek. Kíváncsi vagyok, hogy Gyergyóba és Csikba való betöréskor kiket hurcolt gazdám rabságba. Legtöbbnek az a szerencsétlensége, hogy vagyonosnak mondja magát és így teljesen elvágja maga előtt a szabadulás útját. Gazdámnak és a többi tatárfőnök társainak a vagyonos foglyok kereskedelmi tárgyak és így mindegyiktől nagyszegű váltságdíjat várnak.

*

Uram és édes jó Istenem! Mit látok? Gáborfi Márta és Margit a fogoly nők között vannak. Gazdám az én falumat is meglátogatta. Milyen különös látogató? Azt sem kérdezhetem tőle, hogy szüleim és testvéreimet látta-e és azok hogy vannak? Nagy Istenem el ne hagyj! Anna nővérem a harmadik, aki hajánál fogva Gáborfi Márta és Margithoz van kötve!

Istenem! Könyörülj rajtam! Segíts rajtam, mert ha kilétemet elárulom, szabadulásunknak örökre vége van! Még az is megtörténhetik, hogy gazdámnak mind a három leány megtetszik és ha én szóba állok velük, az itteni szokás szerint, agyonütnek, mint egy kutyát!

* * *

Gáborfi Andorás: Én Uram! Én Istenem! Mi történt itten? Amíg Szárhegy és Ditró között az ellenséget megsemmisítettem, hová tűnt el feleségem és két kedves leánygyermekem? Nincsen senki, aki nekem feleljen? Hol vagytok szolgálaim? Álljatok elő és mondjátok, hogy miféle bitang nemzetség rombolta le udvarházamat és ki rabolta el lábasjóságaimat? Szóljatok! Beszéljete! Hol vagytok?

Hol a falu népe? Ki elől menekültek el? Talán nem hurcolta fogságba az egészet a tatár! A védetlen asszonynéppel megtörténhetik minden. Hideg őszi idő van. Hol keresek magamnak éjjeli szállást? A faluházán és a kápolnán se ajtó, se lantorna (ablak hólyagból) nincsen. Lerombolt udvarházam pincéjében találok talán akkora helyet, ahol az éjet eltöltsöm!

M á s n a p.

Sírás és jajgatás mindenfelé! Hol a férjem? Hol a feleségem? Hol a leányom? Hol az édesapám? Hol az édesanyám? Hol a kis fiam? Hol a kis leányom? Hol vannak a testvéreim? Hol vannak lábas jóságaim?

Gáborfi Andorásné nagyasszony: Hol van férjem? Hol vannak leányaim? Hol az öreg hű szolgám a Mihály? Hol az udvarházam? Nagy

— **A dunai államok eladósodása** Az egész világon óriási feltűnést keltett a Népszövetség pénzügyi bizottságának kimutatása a dunai államok külföldi eladósodásáról. A kimutatás hitelességéhez semmi kétség nem férközhetik, mert azt a strezai konferencia jelentése alapján állították össze. Az adatok egyébként a következők: Románia külföldi tartozása 5.266 millió svájci frank, Magyarorszáé 3.774 millió, Ausztriáé 2.423 millió, Bulgáriáé 619 millió, Görögorszáé 2.418 millió, Jugoszláviáé 3.269 millió, Lengyelorszáé 4.457 millió, Csehszlovákiáé 2.037 millió svájcifrank. Az összes dunai államok tehát 24.263.000.000 svájci frankkal tartoznak a külföldnek. Az évi törlesztési részletek a következők: Románia 203 millió, Magyarország 248 millió, Ausztria 214, Bulgária 33, Görögország 140, Jugoszlávia 124, Lengyelország 268, Csehszlovákia 105 millió svájci frank.

— **Közel félmétert nőtt** — egy évben. Mohamed Ghazi huszonkétéves alexandriai ifju az elmúlt évben 45 centimétert nőtt. Jelenleg hét láb magas. A szakadatlan gyors növény, amelyet az orvosok nem tudtak eddig megállítani, annyira elgyengítette, hogy kórházba kellett szállítani, ahol az orvosok műtétet próbálnak majd a természetellenes növekedést megakadályozni.

— **A szerb sajtót idegesíti Gömbös.** A jugoszláv sajtó rendkívül ideges hangon kommentálja Gömbös magyar miniszterelnök legközelebbi utitervét. A szlovérek szerint kereskedelmi tervezet készül Magyarország, Ausztria és Németország között a kereskedelmi kapcsolatok új alapokra való helyezésével. A sajtó szerint ez súlyosan érinti Jugoszlávia kiviteli érdekeit, amint Gömbösnek Olaszországgal való barátkozása is kedvezőtlen hatást váltott ki Belgrádban.

— **Leleplezés Anglia háborús veszélyéről a közelmúltban.** Lord Ponsomby minap kijelentette, hogy Angliát a közelmúltban közelről fenyegette a háborús veszély. Ez a nyilatkozat a sajtóban nagy feltűnést keltett. Arra a kérdésre, hogy melyik volt az a hatalom, amely Angliával csaknem konfliktusba keveredett, lord Ponsomby kitért a válasz elől, de újból megerősítette kijelentését, hogy Angliát csak egy hajszál választotta el a háború megüzenésétől. Megemlítette még, hogy Angliában már több ízben előkészítették a háborús propagandát.

— **Teán és vajaskenyéren élt egy évig Arnold Benett, a világhírű angol író.** Arnold Benett a múlt évben elhunyt kiváló angol író

memoárjai most jelentek meg. Az elhunyt író naplójában igen érdekes feljegyzések vannak. Arnold Benett elmondja, hogy az 1900-as évek elején jött Londonba és egy teljes éven át csak vajaskenyérről és teával táplálkozott. Tíz évvel később már évente átlag 15.000 fontot keresett.

— **Víz alatt áll fél Columbia.** Borzalmas árvíz-katasztrófa pusztít Columbia délamerikai köztársaságban, ahol a hosszú hetek óta tartó, állandó esőzések annyira megduzzasztották a folyókat, hogy az államnak közel fele része víz alatt áll. Beláthatatlan ártenger borítja a kávé és cukornád ültetvényeket, elpusztult az egész termés és közel kétszáz falu tűnt el a föld színéről. Az árvíz-katasztrófa áldozatainak számát eddig kétezerre becsülik.

— **Földrendések izgalomban tartják egész Hollandiát.** Hollandia déli részén földrengés volt végig. Den Dungeben több ház és egy templom is erősen megrongálódott. Két különösen erős további földrengés éjszaka 1 óra felé volt észlelhető. A Don Bosch-területen a lakosságot erős nyugtalanság fogta el, mert az a hír terjedt el, hogy a hamburgi municiógyár a levegőbe röpült. Egy kávéház padozatán repedések támadtak: a vendégek ijedten a szabadba futottak. Amszterdamban, Hágában és Utrechtben a földlökések éjjelután szintén érezhetőek voltak. Az eddigi jelentések szerint komolyabb károk nem estek.

— **Beomlott a speziai Byron-barlang.** A világhírű speziai Byron-barlang, olaszosan Grotta di Byron, beomlott. A barlang a Porto Venere-sziklafal tövében, a speziai öbölben állott és egyike volt Spezia látványosságainak. Ebben a barlangban szokott megpihenni Byron, amikor 1822-ben Speziában tartózkodott s átjárt San Terezo szigetére, hogy meglátogassa ugyancsak világhírű költőtársát, Shelleyt. Byron mindig uszva szelte át a speziai öblöt s aztán a Porto Venere barlangjában pihent meg. A barlang inspirálta „A sziget” című híres költeményének megírására is. A beomlást a tenger árja okozta.

— **Hadirokkant gazdák nem fizetnek földadót.** A pénzügyminiszter a hadirokkant földtulajdonosok részére ezelőtt 3 évvel engedélyezett földadómentességet, amelynek hatályossága éppen most járt le, újabb 3 évre engedélyezte.

* **Egy féderes új állapotban levő fedeles kocsi eladó.** Értekezni Márk könyvkereskedésben lehet.

jó Istenem! Mi nagy vétket követtem el, hogy ennyire büntetsz engem!

Mihály: Nagyasszonyom! Itt vagyok! Udvarházunkat lerombolták. Nagy jó uram a megmaradt pince egyik szögletében nyugszik. Nem költöttem fel, hogy pihenjen, mert amint látom, nagyon fáradt lehet. Egy pár lábas jószágot megmentettem.

Nagyasszony: Mihály! Hát leányaimmal mi történt? Nem tudod? — Tudom! Az a nyomorult fehérlovon ülő tatár hajuknál fogva összekötöztette és a többi leányokkal rabságra hurcoltatta!

* * *

Gáborfi Márta, Margit és Bögözi Anna egy ölébe nyomoruságos ketreszbe zárva szomorkodnak. Korareggel van, nem lehet a ketresz nyílásain keresztül, se közel, se távol embert látni és mégis egy ismerős hangot hallanak:

Leányok! Vigyázzatok magatokra. Ma a tatárfőnök megszemlél titeket. Ha megtetszettek neki, végetek van, mert sohasem szabadultok meg innen. Feleségei közé felvesz és a világ elől örökre elzár. Csufitsátok el magatokat. A ketreszetek egyik szögletében van egy fazék és abban van egy kenőcs.

A kenőccsel arcotokat, kezeiteket és lábaitokat kenjétek be. Az arcotokon, kezeiteken és lábaitokon pattanások fognak lenni. Tegyetek magatokat bénának, sántának. Szóval legyetek csufok, hogy a tatárfőnök meg ne kedveljen, mert ellenesetben elvesztek.

Aki ezen tanácsot adja, jó emberetek. Az majd ad olyan kenőcsöt néktek, hogy vissza-

nyeritek szépségeketek. — Gáborfi Márta: Én jó Istenem! ez a hang milyen kedves és ismerős előttem! Anna! Testvéred István hány éve hogy eltűnt hazulról? — Édesem, van annak öt esztendeje és azt sem tudom, hogy elhalt-e, vagy mi van vele. Otthon már két éve, hogy mint halottért imádkoztunk érte!

*

Topikár tatárfőnök: Ilyen három csuf leányt minek hoztatok ide? Kár őket tartani! Hol a jó tatár? — Beögző István: Itt vagyok kegyelmes jó uram! — Topikár: Azt a három csuf leányt vidd el a birtokomról és add el valami alacsonyrendű tatárnak. Rabszolganőeknek bevalnak. Ha kapsz érettük három piaszt, legyen a tied!

*

II-ik Rákóczy György nagy urunkat a szerencsétlen lengyelországi hadjárat után a szultán egyszerűen letévé a fejedelemségről. Mi székekelyül maradtunk mellette. Gyalu és Szászfenes között Urunknak 1660-ik esztendeje január 6-án a csatát elvesztettük és fejedelmünk az ott kapott sebeibe belehalt.

*

Beögző István: Erdélyben nagy baj lehet, mert gazdám a Székelység megbüntetésére siet. Amíg odalesz, régi tervemet megvalósítom. A falumbelieket és Antalfi István barátomat megszabadítom!

*

Nyolc fiatal tatár lovas érkezik Tekerőpat faluba. Nagy a riadalom mindenfelé. A la-

Az URANIA-mozgó hirei.

26-án és 27-én, szombaton és vasárnap:

A sanghaji express.

A világ filmtermelésének különleges produkciója, melynek a távol Keleten lejátszódó háborús események adnak tragikus aktualitást.

Marlene Dietrich és Anna May Wong e filmben egyéniségük különleges varázsával soha nem tapasztalt hatást, az átélés paroxizmusaig fokozódó gyönyörét hozzák ki a nézőből.

* **Kiadó lakás a Főter 4. szám alatti ház emeletén.** Az egyik áll 4 lakószoba, előszoba, konyha és összes mellékhelyiségekből. A másik áll 5 lakószoba, előszoba, konyha és összes mellékhelyiségekből két bejárattal. Ezen utóbbi lakás bérelhető megosztva is. Vagy 3 lakószoba előszoba és mellékhelyiségek; vagy 2 lakószoba és konyha és kamrából álló részek. 3-3

KÖZGAZDASÁG.

A Transsylvania bank gyergyószentmiklósi fiókjának értekezlete a betétesekkel.

A Transsylvania bank igazgatósága akciót kezdett a gyergyóvidéki betétesekkel. Az ügy megtárgyalására dr. Szász Ferenc h. vezérigazgatót és dr. Király Géza jogtanácsost küldötte ki Gyergyószentmiklósról, hol a tárgyalásokat a betétesekkel vasárnap meg is kezdték. A gyűlésen szép számban jelentek meg a betétesek és érdeklődéssel hallgatták meg a gyűlés lefolyását.

Dr. Szász Ferenc ismertette a betétesekkel a magyar bankok jelenlegi helyzetét, hivatkozott a konverziós törvényre, amely a bankoknak óriási kárt és veszteséget okozott. — Így a Transsylvania bank egymaga 50.000.000 lejtvésített a konverzió miatt.

Ezután ajánlatot tett a betéteseknek, hogy a betétesek maguk közül jelöljenek ki egy bizottságot, amely bizottság hivatva lesz a bank bevételeit ellenőrizni és a bevételből levonva a kiadásokat, a fennmaradó összeget a betétesek egyenlő arányban kapják meg. Fejtegette dr. Szász Ferenc, hogy a betétesek betétjeiket úgy sem kaphatják meg tetszésszerűen időben, mert a konverziós törvény miatt a bankok csak 30 év alatt tudják betéteseiket kifizetni. Aránylag

kósság félelme akkor kezd szűnni, amikor meghallják, hogy a tatár lovasok magyarul beszélnek. A Gáborfi udvarház romjait állják körül és annak lakói után érdeklődnek.

Az öreg Mihály: Az udvarház lakói: Gáborfi Andorás nagy jó uram és Andorásné nagyasszony az udvarház megmaradt pincéjében laknak. Nagy bánatban vannak, mert két fiuk és két leányuk Tatárországban elpusztultak.

Mihály! Hivd elő őket, mert Tatárországból jó hírt hoztunk!

*

Gáborfi Andorás és felesége: Istenem legyen hála neked, hogy visszaadtad gyermekeinket! — Márta: Édesatyám! Édesanyám! Beögző Istvánnak köszönhetjük életünket és megmentésünket. Én szívből és lélekkel szeretem őt, atyai és anyai áldástokat kérem tőletek! — Péter: Beögző Annát eljegyeztem és áldástokat kérem! Andorás: Én sem akarok a többi elmaradni. Topikár tatárfőnök leányát, Anisát elhoztam, eljegyeztem és áldástokat kérem! — Margit: A szomorú fogságban Antalfi István lőfőúrammal jegyet váltottam. Kérem jóváhagyástokat.

*

A négy eljegyzés, illetve azokra az atyai és anyai áldásadás történt az udvarház romjai mellett. Emléklül romnak maradt az udvarház, de felépült más helyen helyette az új udvarház. Tekerőpaták község felső részében felmenet balról, a múlt század végén még megvoltak a romok!

Ferenczy Dénes.

kevés az az összeg, amit néhány év alatt a pénzpiac meggyengülése folytán visszafizethet. Megállapítható azonban az is, hogy a konverzió folytán a bankok nem tudnak százszázalékban megfelelni a betétesek követeléseinek, mivel a kihelyezett összegeket a bankok csak ötven százalékban kapják meg.

Ezután dr. Lukács Tamás kérte dr. Szász Ferencet, miszerint mutassa ki, hogy a banknak mennyi az aktívája és mennyi a passzívája. Dr. Szász Ferenc kimutatja, hogy a gyergyószentmiklósi fióknál, beleértve a ditrói fiókot is, 12 millió lej hűtöt van, ezzel szemben kihelyezése 21 millió lej, tehát a bank központja még 9 millió lejt adott.

A betétesek tanácskozás után dr. Szász Ferenc ajánlatát elfogadták és maguk közül egy bizottságot jelöltek ki, amelynek elnökéül Gál János gyógyszerészt, mint betétest bízták meg.

A gyűlés résztvevői mindvégig megőrizték higgadtságukat.

A kijelölt bizottság nemsokára megkezdte működését és kész tervet terjeszt a betétesek elé a magánegyezség elfogadására.

Nagyon ajánlatos és helyes volna, ha a többi hasonló helyzetben levő magyar bankok betétesei is ilyen értelemben lépéseket tennének.

SPORT.

A Gy. S. E. választmányának ülése.

F. hó 24-én a Gyergyói Sport Egylet választmánya ülést tartott dr. László Dezső elnöke alatt. Különböző folyó ügyek kerültek tárgyalásra.

A szakosztályok vezetői beszámoltak a szakosztályok működéséről.

A jégszakosztály vezetősége jelentést tett a jégpályával kapcsolatos tennivalókról.

A választmány egyhangulag mondtotta ki, hogy tekintettel a múlt szomorú tapasztalataira, a bérletdíjak teljes összegükben előre fizetendők. A bérletdíjakat már a tavaszi közgyűlés jogerősen megállapította. Eszerint felnőttek részére 200 lej, diákok és gyerekek részére 100 lej a bérlet díja. Tekintettel arra, hogy Gyergyóban átlag 80–90 jégnap szokott lenni s na-

ponta kétszer áll ezért az összegért a pálya rendelkezésre, alig kerül 1–2 lejbe a napi korsolyázás. Ennek az egészséges napi sportnak az üzése pedig ennyit igazán megér.

Dr. Nagy Lajosné, a vigalmi szakosztály elnöke tett jelentést ezután az egylet hagyományos farsangi báljának a megrendezéséről. A választmány 1933. január hó 14-ét jelölte meg a bál napjává.

Szóba került még a Gyilkostónál rendezendő sporthét, amit részletesen majd más alkalommal fogunk ismertetni.

Szám 451/1932.

Hirdetmény.

A gheorgheni Közbirtokosság igazgatósága közzé teszi, hogy a Közép-ürücsön lévő legelő területen 798 m² lábonálló lucfenyő f. évi december hó 6-án délután 3 órakor a Közbirtokosság irodahelyiségében tartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Az árverési feltételek a Közbirtokosság irodahelyiségében megtekinthetők.

Gheorgheni, 1932. november 25-én.

Strasser József,

elnök és jegyző.

Fazakas,

pénztárnok.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírott Nátya Gábor toplítai elhalálozása alkalmával a Gyergyószentmiklósi Ipartestület Temetkezési segélyosztályától 3500 Lei temetkezési segélyt felvettem.

Amidőn a Temetkezési segélyosztálynak köszönetemet fejezem ki a gyors és előzékeny kifizetésért, egyben a legmelegebben ajánlhatom polgártársaimnak e humánus intézményt.

Gheorgheni, 1932. november 28.

Nátya Gáborné.

Ez az 59-ik haláleset, a segélyosztály kifizetett eddig 295.000 Lei segélyt

Nr. 1068/1932.

Árverési hirdetmény.

Hodoşa de Ciuc község előljárósága közzé teszi, hogy 1932. év december 30-án d. e. 10 órakor a község hivatalos helyiségében nyilvános árverésen eladja Bélbor község határában a Fața Harlagii nevű erdejében levő mintegy 4000 m² kereskedelmi fenyőfaterületét.

Az árverés a közadások törvénye 88–110. szakaszainak, a vonatkozó rendeletnek és az 1931. jun. 4-iki 127. sz. Monitorul Oficialban kihirdetett szabályok szerint fog megtartatni.

Írásbeli zárt és lepecsételt ajánlatokhoz bánatpénzül a kikiáltási ár 5%-a csatolandó

Kikiáltási ár 35 Lei m² ként.

Árverési feltételek a község házában megtekinthetők.

Hodoşa de Ciuc, la 2 Noemvrie 1932.

Primar:

Batențian.

Notar:

Musca.

A Gyergyószentmiklósi „HANGYA”-fogy. és ért. szövetkezet felszámolás alatt

teljes boltberendezése, fiókos állványok, áruasztalok, mérlegek, súlyok, cukorkás-üvegek, demijonok, ecetes hordók, megmaradt áruk, finom teák, kompotok, patent üvegekben, patentzárral, egy Național ellenőrző pénztár, meszelő-ecetek stb egészben, vagy részben is bármilyen elfogadható árban eladók.

Bővebbet id. Sándory Mihály-nál.

Akar-e Ön MILLIOMOS lenni!

Még vásárolhat osztálysorsjegyet a Révész Ernő szerencsés collekturából az összes árusítóknál:

Márk István könyvkereskedésében,
Transylvania Bank fiókja,
Berkovits L.,

Új könyvkereskedésben.

III. osztály huzása dec. 14–15.

Ne fogadjon el csakis Révész Ernő cégnyomással ellátott szerencsés sorsjegyeket!

Sorsjegy árai: $\frac{1}{4}$ 1000, $\frac{1}{2}$ 500, $\frac{1}{4}$ 250, $\frac{1}{8}$ 125 Lei.

Azon alkalomból, hogy a legújabb, legjobb és legolcsóbb könyvek megérkeztek, nem mulaszthatom el a t. vevőközönség figyelmét felhívni a következő szenzációs ujdonságaimra:

Halász mérnök: Mi a villamosság 18.—
Babits Mihály: Kárvavár 34.—
Eberth: Kreuger gyufakirály szerelme 57.—
Móricz Zsigmond: Forr a bor 60.—
Franz Werfel: Nápolyi Testvérek 60.—
Szomori Dezső: Gyuri 60.—
Vicki Baum: Helén Dr. kisasszony 60.—
Frank Arnau: Halálra ítélem 60.—
André Maurois: Asszonyok utja 60.—
Sztinyai Zoltán: Nincs feltámadás 60.—
Ursula Parrott: Ex feleség 60.—
Földi Mihály: Isten országa felé 60.—
Babits Mihály: Felszabadultak 60.—

Elynor Glyn: Szerelem órája 66.—
Földi Mihály: Kádár Anna lelke 75.—
Zilahy Lajos: Szőkevény 80.—
Joseph Roth: Hiob 84.—
Zilahy Lajos: Két fogoly 90.—
M. Aldanov: Thermidor 90.—
Pitigrilli: 18 karátos Szűz 96.—
Gróf Károlyi Imre: Örvény szélén 100.—
Szabó Dezső: Karácsony Kolozsvárt 120.—
Schalom Asch: Moszkva 168.—
" " Pétervár 168.—
Axel Munthe: San Michele I. II. 234.—
Theodor Dreiser: Amerikai Tragédia I. II. 234.—

MÁRK ISTVÁN könyvkereskedő
GHEORGHENI—GYERGYÓSZENTMIKLÓS.

Márk István

könyv-, papir-, tan- és
írószerkereskedés

Gheorgheni
Gyergyószentmiklós.

Legújabb román és magyar szépirodalmi és iskolakönyvek, ima-, képes- és ifjúsági könyvek, füzetek, irkák, szótár-, hangjegy- és rajzfüzetek, rajztömbök, különböző vonalzó, mindenfajta írónok, iskola- és óvodatáskák, könyvszíjak és könyvhordozó drótok, olaj- és vízfestékek, paletták, színes és iskolai táblakréta, különböző asztali és zsebtintatartók, palatáblák, szivacsok stb. stb.

Szigoruan szolid árak!

Nagy választék levélpapirokból
dobozokban és borítékokban.
Aragonit tárgyak. Zsebkések.

Ügyvédi és közigazgatási
nyomtatványraktár.

Gyermekjátékok. Acél-, ezüst-
és bélhurok. Virágdrótok. Krep-
papírok. Papírszalvéták.